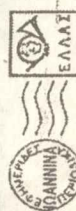

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 65

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2001

ΚΑΙΡΟΣ ΓΙΑ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ

Πολλά είναι αυτά που συμβαίνουν αυτή την περίοδο στη επαρχία μας, που οδηγούν σε συνεχή απαξίωση του τόπου μας, ενώ δεν φαίνεται κάτι που να δίνει κάποια ελπίδα ότι θα αλλάξει η μοίρα του. Το γεγονός των οικοπαρκών, όπου κάποιοι εκμεταλλεύτηκαν ιδιοτελώς ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα στο όνομα της περιοχής μας, τα έργα των πυρόπληκτων χωριών που ελάχιστα δείχνουν αναπτυξιακά, οι λεηλασίες των δασών που μειώνουν δραματικά τα πλεονεκτήματα που θα μπορούσε περιβαλλοντικά να έχει το Πωγωνί, η μελέτη ανάπτυξης του Πωγωνίου, η δεύτερη επίσημη, που δεν φτάνει ακόμη και μάλλον ομιλεί για μη αναστρεψιμότητα, η κατάσταση στον συνοριακό χώρο όπου κάποιο επεισόδιο θα επιβεβαιώσει την ανασφάλεια της περιοχής και θα διξεί κάποιους υπερήλικες με ντουφέκια, η αποδυνάμωση και η κατάργηση υπηρεσιών που συνεχίζεται, είναι φαινόμενα που πρέπει να απασχολήσουν όλους μαζί τους αντιπροσωπευτικούς φορείς της επαρχίας μας. Παράλληλα κάποιες τοπικές και εξουσιαστικές γκρίνιες, το αθέτατο μέλλον και οι διεργασίες αλλαγής, του σημερινού χάρτη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι συνεργασίες για Συμπολιτείες και για Χ.Υ.Τ.Α. που θα επιβληθούν αναγκαστικά, η προεκλογική περίοδος και οι τοπικές "συγκρούσεις", δίνουν μία εικόνα που σε τίποτε δεν συγκροτεί την ενιαία εμφάνιση, δράση και αγωνιστικότητα ενός ΕΝΙΑΙΟΥ Πωγωνίου. Είναι καιρός για αυτογνωσία και αυτοπροσδιορι-

σμό. Είναι καιρός να γίνει συνείδηση, ότι το Πωγωνί είναι μικρό, πληθυσμιακά αδύναμο, και αγωνιστικά αποπλησμένο, να έχει την πολυτέλεια και την συντήρηση τεσσάρων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Χρειάζεται μία γενναία απόφαση από τους σημερινούς Ο.Τ.Α. τους άλλους αντιπροσωπευτικούς φορείς, τις όσες παραγωγικές δυνάμεις έχουν μείνει και την επιστροφή των Πωγωνήσιων που μπορούν να έχουν μία έγκυρη και θεμελιωμένη άποψη, σε ένα καθοριστικό συνέδριο ή να συγκροτηθεί ένα άλλο Πωγωνησιακό Όργανο, και να συζητήσει, να αναλύσει την κατάσταση και να προτείνει τη δημιουργία ενός ισχυρού φορέα Τοπικής Αυτοδιοίκησης Πωγωνίου, με διακριτή την ταυτότητα της επαρχίας μας, πριν βρεθεί τεμαχισμένη και μοιρασμένη, αλλού οικονομικά, αλλού τεχνικά και ποιός ξέρει ποιός "τρύπες" άλλων περιοχών θα γεμίσουμε. Τα μόνα που μας μένουν, και αυτά που βασικά επισημαίνει και η μελέτη, είναι η ιδιαιτερότητα της πολιτιστικής παράδοσης του Πωγωνίου και το πλούσιο και αναπτυξιακά εκμεταλλεύσιμο φυσικό περιβάλλον. Μία πολιτιστική παράδοση που επεκτείνεται σε Δερόπολη και ξεκομμένο Πωγωνί και να περιβάλλουν με κυρίαρχη τη μεγαλόπρεπη θελανιδιά. Είναι λοιπόν καιρός για μία αυτογνωσία και για έναν άλλο αυτοπροσδιορισμό. Είναι καιρός, αλλά και αυτός εξαιρείται.

K.X.K.

ΤΑ ΟΙΚΟΠΑΡΚΑ ΚΑΙ Η ΤΡΑΓΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

Για τα Οικοπαρκα γράψαμε σε προηγούμενα φύλλα μας και δώσαμε τις εξελίξεις ενός προγράμματος ανάπτυξης το οποίο τελικά αποδείχθηκε, όπως είπα και ο Νομάρχης, "ένα μεγάλο σκάνδαλο". Από τις επτά περιπτώσεις οικοπαρκών του Νομού Ιωαννίνων, ένα ήταν και αυτό του Διαμερίσματος Λίμνης. Το θέμα, μετά την αποκάλυψή του, εφθασε στη Διοικητική και δικαστική έρευνα, που συνεχίζονται, με την παραπομπή όσων βαρύνονται με παραλείψεις ποινικές και Διοικητικές. Για την τελική εκκαθάριση του προγράμματος και την επιβολή των χρηματικών κυρώσεων στις εταιρίες διαχείρισης μέχρι και την αποβολή τους, είχε οριστεί ο νέος Διευθυντής Γεωργίας Δημήτριος Παπαϊωάννου, γεωπόνος της Διεύθυνσης Γεωργίας της Νομαρχίας Ιωαννίνων, γνωστός στους Πωγωνήσιους από τη θητεία του στο Δελβινάκι παλαιότερα. Και ενώ αναμένονταν η σύνταξη του τελικού πορίσματος, ο Δημήτριος Παπαϊωάννου αυτοκτόνησε δι' απαγ-

χονισμού αφήνοντας ένα σημείωμα, όπως έγραψε ο Γιαννιώτικος αλλά και Αθηναϊκός Τύπος, στο οποίο έγραφε ότι "τον έφαγαν τα οικοπαρκα". Η τραγική αυτή κατάληξη αυτού του θέματος, δημιούργησε πολλά σχόλια και για την προσωπική τραγωδία ενός καλού και ικανού υπαλλήλου, αλλά κυρίως για την τύχη των προγραμμάτων που έχουν συνταχθεί για την ανάπτυξη της περιφέρειας. Επειδή ένα τέτοιο ήταν και το οικοπαρκα Λίμνης, για μία ανάπτυξη που δεν έφθασε στο Πωγωνί, οι υποψίες φθάνουν στο σημείο αμφισβήτησης όλων των προγραμμάτων, που κατά καιρούς εξαγγέλλονται, αλλά πιθανώς και άλλων που δεν γνωρίζουμε. Η τραγωδία που συνδέθηκε με τα οικοπαρκα και τα αναποτελεσματικά και λεηλατούμενα προγράμματα, μπορούν τώρα να δικαιολογηθούν, γιατί το Πωγωνί αναπτυξιακά, είναι ο πάτος των πάντων! Και δεν διαμαρτύρεται κανείς. Αυτή είναι η άλλη τραγωδία, του ΠΩΓΩΝΙΟΥ.

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ - Η ΩΡΑ ΤΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ!

Μπήκαμε ουσιαστικά στον τελευταίο χρόνο της τετραετούς θητείας της Καποδιστριακής Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η προσπάθεια συνεχίζεται, ο χρόνος τρέχει, και η ώρα του απολογισμού έρχεται, αναπόφευκτα, και όλοι θα μετρήσουν τα αποτελέσματα, τα επιτεύγματα και τα ελλείμματα. Θα μετρήσουν ντουβάρια, δρόμοι, πλατείες, ασφαλτοί και άλλες εργολαβίες! Έτσι γίνεται πάντα και τα ίδια προσπαθούσαν και οι παλαιότεροι σε πολύ δυσμενέστερες συνθήκες. Όμως, πικρή είναι η διαπίστωση ότι ο τόπος μας φτωχαίνει και αδειάζει. Αυτό συμβαίνει και αλλού βέβαια, αλλά εδώ βλέπουμε τη δική μας αυλή που διψάει, γιατί υπάρχουν και τόποι, όπου γίνονται πολλά και παραγωγικά, και αξιοποι-

ούνται καλύτερα οι ευκαιρίες. Έγιναν, και γίνονται, και θα γίνουν έργα. Το ζητούμενο όμως είναι αν δημιουργούνται παραγωγικές δραστηριότητες, αν φέρνουν νέες θέσεις εργασίας, και αν έχουμε παραγωγή. Η χρονιά που έρχεται, στο τέλος αυτής της θητείας, θα έχει και αυτή την κριτική. Ένα άλλο θέμα είναι η κοινωνική συνοχή των δημιουργηθέντων Ο.Τ.Α. Και αυτή θα είναι μία άλλη συζήτηση και κριτική. Και οι συζητήσεις γίνονται, σε καφενέδες και συνάξεις, και οι διαχειριστές της εξουσίας δεν πρέπει να τις αρνούνται, αλλά να τις βασανίζουν και να θυμούνται πάντοτε ότι λειτουργούν υπερ των ψηφοφόρων. Όλων των ψηφοφόρων, αλλά και των καταγόμενων από τα χωριά μας.

Η «ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ»
ΕΥΧΕΤΑΙ στους αναγνώστες και σε όλους
τους Πωγωνήσιους και φίλους
Καδείς Τιορτές & Εορτασμοί
ο Καινούργιος Χρόνος

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

«Δεν καταστρέφεις ποτέ αυτό που αντικαθιστάς»

Δαντόν

διακριτή είναι η ζημία που έχει γίνει από επεμβάσεις σε εκκλησιαστικά μνημεία, όπου οι αντικαταστάσεις δομικών και άλλων στοιχείων, έβλαψαν ανεπανόρθωτα τις εκκλησίες. Σαν τέτοιες επεμβάσεις είναι η αντικατάσταση των πλακόστρωτων δαπέδων με μωσαϊκά, καθαιρέσεις εσωτερικών χωρισμάτων ή ξυλινών κατασκευών, κατεδαφίσεις καμπαναριών, άστοχα βαψίματα και άλλα που πολλοί γνωρίζουν. Κάποιοι Αγγλος τουρίστας έγραφε, για το Ζαγόρι μάλιστα που διατηρούνται καλά τα παλιά κατασκευάσματα, ότι είναι μεγάλη η ζημία να καταστρέφονται οι παλιές ξηρολιθικές και να αντικαθίστανται με τσιμεντόλιθους και με πολλά τσιμέντα. Κάτι τέτοιο είναι εμφανές πως έγινε και στη Βήσσανη που έχασε πολύ από το παλιό χρώμα που είχε, μέχρι πριν από λίγα χρόνια. Αλλά και πέραν αυτών των κτιριακών

κατασκευών, η καταστροφή μίας παράδοσης μπορεί να γίνει και σε άλλες μορφές και φόρμες που θυμίζουν το παρελθόν απώτερο και πρόσφατο. Μία τέτοια είναι και η καταστροφή μίας αναμνηστικής στήλης στο Χάνι Δελβινάκι, για τα 50 χρόνια από το 1940, την οποία κατέστρεψε ο Δήμος για να φτιάξει στην ίδια θέση ένα "δικό" του μνημείο. Ας στήσει τουλάχιστον τώρα την στήλη σε παρακείμενη θέση, για να μη ολοκληρωθεί τη βαρβαρότητα και την ασέβεια μίας αντικατάστασης. Συναφές είναι και κάτι άλλο για το Δήμο Δελβινακίου. Η αντικατάσταση του "σηματος" της γιορτής του τοίπουρου με το παλιό καζανοστάσι που είχε γίνει παράδοση για 15 χρόνια. Θα μπορούσαν να αναφερθούν πολλές τέτοιες επεμβάσεις, αντικατάστασης παραδοσιακών καταλοίπων μίας ζωής και μία εποχής, την οποία πρέπει να τη

σεβόμαστε, αν θέλουμε βέβαια να σεβόμαστε και οι επόμενοι τη δική μας προσφορά και φιλογενεία. Δεν είναι τυχαίο που σε πολλές προσπάθειες γίνονται αποκαταστάσεις παλαιών μνημειακών έργων, και πολλοί συμπατριώτες μας, με πολύ σεβασμό και αγάπη διατηρούν τα πατρικά τους και τα αποκαθιστούν στην παλιά τους μορφή. Και δεν είναι επίσης χωρίς σημασία που το Κράτος επιχειρεί το ίδιο για πολλά παλιά κτίσματα που τα χαρακτηρίζει διατηρητέα μνημεία. Αν αποφεύγονταν αυτές οι επεμβάσεις, οι αντικαταστάσεις και οι υπερβολές, ίσως και για μας θα ήταν ευχάριστο να περνάμε περισσότερο χρόνο στα χωριά μας τα οποία θα είχαν κάτι περισσότερο από την παλιά ταυτότητα, το χρώμα και την πολιτισμική μας παράδοση. Ο λόγος του Δαντόν, που βρήκα σε κάποιο δημοσίευμα, είναι επίκαιρος και για την περιοχή μας, όπου πολλές επεμβάσεις προκαλούν καταστροφές. "Μη καταστρέφεις ποτέ αυτό που αντικαθιστάς". Ένα μήνυμα διαχρονικό για όλους όσοι αγαπούν πράγματι τον τόπο και τον πολιτισμό μας.

Κων. Χρ. Κωτσούλας

Διάλεξα αυτό το επίγραμμα για το χρονολογικό σημείωμα, από σοφό λόγο του Δαντόν, για να επικεντρωθώ σε κάτι το οποίο δεν πρέπει να διαφεύγει σε εκείνους που με αφοσίωση, φιλοδοξία και αγώνα, επιχειρούν να προσφέρουν κάποιο έργο στα χωριά μας. Είναι γνωστή από παλιά η φιλογενής διάθεση πολλών συμπατριωτών μας, οι οποίοι προσφέρουν χρήματα, αλλά και δουλειά, και είδος, και αγωνίζονται με πάθος να βελτιώσουν την κατάσταση στα χωριά μας. Φιλότιμο το ενδιφέρον και επαινετή η διάθεση. Συχνά όμως στη μεγάλη επιθυμία, για προσφορά και "εκμοντερνισμό", γίνονται υπερβολές και καταστροφές παλαιών καταλοίπων της περασμένης ζωής. Αυτό συχνά, έχει και τον κίνδυνο να εξαφανιστούν μνημεία μιας άλλης, προγενέστερης φιλογενείας, και καταστροφής κάποιων μνημείων του παρελθόντος. Γνωστές είναι πολλές τέτοιες καταστροφές που έγιναν με την κατάχρηση του τσιμέντου, όπου καταγράφονται πολλές περιπτώσεις που έγιναν ζημιές σε παλιές μνημειακές λιθοκτίστες κατασκευές, οι οποίες αντικαταστάθηκαν με...κυβικά τσιμέντου! Πιο

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Στον αγαπημένο μας Κώστα Τόμο του Δημητρίου που επέδειξε απέκτιση το πτυχίο της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων εκφράζουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια και του ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

Οικογένεια Σπύρου Τζουλάφη

ΔΩΡΕΑ

Το Δ.Σ. του Πολιτιστικού και Εξωραϊστικού Συλλόγου Παλαιούπολης ευχαριστεί θερμά τις αδελφές Σπυριδούλα και Λίκα Δ. Σιαφάκα για τη δωρεά προς το Σύλλογο δρχ. 50.000 στη μνήμη του αδικολομένου αδελφού τους Παναγιώτη.

ΔΩΡΕΑ

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή του Ι.Ν. "Η Κοίμησις της Θεοτόκου" της ενορίας Παλαιούπολης ευχαριστεί θερμά τον συγχωριανό μας Χριστόφορο Λαφινίδη που με την ευκαιρία του κοινού τραπέζι του 15-Αυγούστου μας κατέθεσε το ποσό των 200 δολαρίων Η.Π.Α.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΗΛΙΑ ΜΕΡΟΠΗΣ

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Μερόπης ευχαριστεί θερμά για τις προσφορές τους για την επίσκεψη και ανακίνηση του παρεκκλησίου του Προφήτη Ηλία στο βουνό, τους κάτωθι με τα αντίστοιχα ποσά:

Αντιγόνη Κύρου το γένος Ιτζού δολ. 200.-, Νικόλαος Ζωίδης δρχ. 20.000.-, Αικατερίνη Κωστούλα δρχ. 10.000.-, Χαράλαμπος Κωστούλας δρχ. 20.000.-, Ιωάννης Κωστούλας δρχ. 40.000.-, Δημήτριος Μαυρομάτης δρχ. 30.000.-, Ιωάννης Διαμάντης δρχ. 20.000.-, Λιζέτα Ευθυμιάδου δρχ. 50.000.-, στη μνήμη της μητέρας της Ουρανίας, Θωμάς Χαρίσης δρχ. 10.000.-, Αχιλλέας Μπιτίκας δρχ. 10.000.-, Αντώνιος Σελεβός δρχ. 20.000.-, για τα καντήλια του Αγίου, Παναγιώτης Σελεβός δύο εικόνες, Βασ. Κωσταγιάννης δρχ. 20.000.-, Θωμάς Μητσούλης δρχ. 20.000.-, Ολγα Μπιτίκα δρχ. 5.000.-, Εκκλησιαστική Επιτροπή Πωγωνιανής 10.000.-.

ΣΤΑΥΡΟΣ Β. ΜΠΕΤΖΟΥΝΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΟ
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΥ
ΥΛΙΚΟΥ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 130 - Τ.Κ. 542 48
ΤΗΛ. 30.1.267 - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Μηνιαία Έκδοση για τους Πωγωνήσιους

ΕΔΡΑ: Πωγωνιανή
Ιδιοκτήτης-εκδότης-διευθυντής:
Κων. Χρ. Κωστούλας
Διευθύνσεις επικοινωνίας:
Πωγωνιανή (Τ.Κ. 44005), τηλ. 0657-31333
Ιωάννινα-Οπλ. Πουτέτση 16 (Τ.Κ. 45332),
τηλ. 0651-70485

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΠΕ»
Πέραμα Ιωαννίνων
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΤΩΝ ΤΑΞΙΔΕΜΕΝΩΝ

Δ' συνέχεια

Δουλεύουν σε μανάβικα σε φούρνους ή μπακάλικά τ' αφεντικά να σου φωνάζουν κι' οι κυράδες πως λογιάζουν!

Στα σπίτια που πηγαίναμε καλά τα καταφέραμε κάτι όμορφες δουλάρες σαν τις παχουλές γελάδες.

Όλες σου χαμογελούν τι γλυκά που σε κοιτούνε και σου λεν την Κυριακή πάμε βόλτα ει δυο μαζί.

Σε κερνούνε κουραμπιέδες και τσιγάρο και καφέδες τι ωραίες γνωριμιές κι ας φωνάζουν οι κυρίες.

Αυτά γρήγορα θα συνθίσεις και το χωριό θα λημονήσεις γιατί της πόλης ταγαθά σαν καλά είναι κι αυτά.

Μα όσοι είναι παντρεμένοι πάντα στενοχωρημένοι περιμένουν κανα γράμμα κι αν αργεί είναι το δράμα.

Και τους γράφουν δυο αράδες ότι θέλουνε παράδες έπεσε και η καλύβα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Παλαιούπολης ευχαριστεί τους κάτωθι φίλους και συγγενείς που πρόσφεραν το ποσόν των δρχ 391.000, αντί στεφάνου, στη μνήμη του μέλους της επιτροπής μας και εξαιρέτου συγχωριανού μας Θωμά Π. Χαρίση: Οικογένειες: Παπαδάκη(Αθήνα), Βασιλ. Γούσια, Τάκη Χαρίση, Νικ. Γκρόζα, Κοσμά Γκρόζα, Γ. Τσόλη, Εμμ. Βαλαβάνη, Ευτυχίας και Κων. Λιάφου, Ευτυχίας Σκαλιδόπουλου, Γιάννη Διαμάντη, Παν. Καλεσιώρη, Γιάννη Χαρίση, Θεοφ. Ζαμάνη, Μιχ. Νικολού, Βασιλικής Χαρίση, Κων. Χαρίση, Νικ. Ζαμπίρη, Δημ. Καλεσιώρη, Αναστασίας και Αρετής Χαρίση, Ιωάν. Θεοφ. Χαρίση, Αθηνάς και Κριστιάν Ντούρσεν, η γυναίκα του και τα παιδιά του, η τελευταία επιθυμία του αποθανόντος για την εκκλησία και το προσωπικό της Συν. Τράπεζας "ΣΤΟΧΟΣ".

ψόφησε και μία γίδα.

Κι άλλα βάσανα πολλά, αρρωστήσαν τα παιδιά και γέννημα δεν έχουμε κι απ' αυτόν παντέχουμε.

Τούρχεται για να πεθάνει αχ, γιατί έβαλε στεφάνι το μηνιαίο που πιάνει για να φάει δεν του φτάνει.

Βρε τι δύσκολη εποχή λες και ήταν κατοχή και δουλειά που να τη βρείς όσους κι αν παρακαλείς.

Και σε λέν' όλοι τεμπέλη κι ανηρόκοπο μαζί κι εσύ κάνεις το Σταυρό σου να ζει κανείς ή να μη ζει.

όσα τέτοια θα σου γράψω από μέσα μου θα κλάψω δεν θα γίνω πιστευτός μοιάζω σα γέρο χαζός.

Ρωτείστε και καναν μεγάλο ασφαλώς το δίχως άλλο θα σας πει κι άλλα πολλά για τα χρόνια τα παλιά.

Χίλιο Μάρης
Ρομπαντινέροποιός
θα συνεχίσω.....

Ο ΧΟΡΟΣ ΜΕΡΟΠΑΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Αδελφότης Μεροπαίων Θεσσαλονίκης οργανώνει τον ετήσιον χορό της την Κυριακή 20 Ιανουαρίου 2002 το μεσημέρι ώρα 12 στο Κέντρο ΠΟΥΛΚΑΣ στο Δερβένι. Το κέφι και το χορό θα κρατήσει ο Πέτρος Λούκας-Χαλκιάς με το κλαρίνι του και το συγκρότημά του. Καλούνται οι χωριανοί, οι Πωγωνήσιοι και φίλοι της Μερόπης να τιμήσουν την εκδήλωση με τη συμμετοχή τους.

Κοινωνικά

ΘΑΝΑΤΟΙ

* Απεβίωσε στο Δελβινάκι ο Γρηγόριος Κωστούλας του Γεωργίου ετών 87

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΠΟΤΟΝΗΣΙΑ ΒΥΒΛΙΟΘΗΚΗΣ»

1. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ο κόμπος του Ξηροβάλτου - Το μεγάλο ντερένι του Πωγωνίου» Μια σύνθετη εργασία για το πέρασμα του Ξηροβάλτου
2. Κων. Χρ. Κωστούλα «Γνωριμία με την Πωγωνιανή» Ένας μικρός οδηγός με ιστορικά και άλλα στοιχεία για την Πωγωνιανή
3. «Πωγωνιακά» Ανατύπωση του σπάνιου αυτού βιβλίου του Ι. Λαμπριδη που πρωτοεκδόθηκε το 1889
4. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 1
Θέματα: Αρχαιολογία-Ιστορία-Λαογραφία-Πεζογραφία-Ποίηση-Έρευνα-Στατιστικά-Βιβλιογραφία-Τοπωνύμια κ.ά.
5. «Φωτογραφικό Λεξικώμα Πωγωνίου» Σειρά 1
Ένα 16σελίδο μεγάλο σχήματος 20X28, με 16 σπάνιες φωτογραφίες Πωγωνίου
6. Κων. Χρ. Κωστούλα «Η μάνα μολογάει κι εγώ γράφω» Μια καταγραφή αφηγήσεων με τοπικές ιστορίες, κοινωνική και αγροτική ζωή, έθιμα, προλήψεις, δοξασίες μιας εποχής στο Δολό και αλλού.
7. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 2
Θέματα: Έρευνα-Αρχαιολογία-Ιστορία-Πεζογραφία-Ποίηση-Στατιστικά-Τοπωνύμια-Φωτογραφία
8. «Πωγωνιανή» Φωτογραφική αναδρομή 100 χρόνων
9. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ένα παιδί του '40 θυμάται» Ένα «παιδικό ρεπορτάζ» ενθυμίσμων από τον πόλεμο του '40
10. Κων. Χρ. Κωστούλα «Οι ειδησιογράφοι του Γένους» Μια καταγραφή ενθυμίσμων στα εκκλησιαστικά βιβλία του Φαραγγίου
11. Κων. Χρ. Κωστούλα «Το μικρό χρονικό του Σχολείου Ρομπαντινέρο (Μερόπης) Πωγωνίου» Μια καταγραφή πληροφοριών για την εκπαίδευση των παιδιών των Ρομπαντινέρο.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ
0657

ΟΤΕ Δελβινακίου	22399
	22121
	22139
ΔΕΗ Δελβινακίου	22211
Ταχ. Βήρσανης	71249
Ταχ. Δελβινακίου	22244
Ταχ. Κεφαλοβρύσου	41210
Ταχ. Πωγωνιανής	31210
Δημόσιο Ταμείο	22246
Συμβολαιογραφείο	22198
Ιερά Μητρόπολη	22203
Κυνηγετικός Σύλλογος	22359
Κέντρο Υγείας	22222
Δελβινακίου	22540, 22541
Φαρμακείο Δελ.	22525
Φαρμακείο Κεφ/σου	41012
Ιατρείο Βασιλικού	41300
Ιατρείο Βήρσανης	71366
Ιατρείο Κερασόβου	51624
Ιατρείο Κεφαλτών	41586
Ιατρείο Πωγωνιανής	51201
Αστυνομία Δελβινακίου	31203
	22216
	22365

Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Δελβινακίου	22085-22086
Αστυνομία Βήρσανης	71243
Αστυνομία Καστανής	51570
Αστυνομία Κεφ/σου	41216
Αστυνομία Κτισμάτων	51292
Αστυνομία Πωγ/νής	31201
Ελεγχος Διαβατηρίων Κακαβιάς	51230
Τελωνείο Κακαβιάς	51210
Δασονομείο	22208
Φυλάκιο Κακαβιάς	51300
Φυλάκιο Δρυμάδων	31344
Τελωνείο Δρυμάδων	31050

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Ανω Πωγωνίου	(0657) 41206
	ΦΑΞ - 41206
Δελβινακίου	(0657) 22204
	ΦΑΞ - 22444
Κοιν. Λάδωνης	(0657) 51667
Κοιν. Πωγωνιανής	(0657) 31227

Η ΧΩΜΑΤΕΡΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΩΓΩΝΙ

Όπως είναι γνωστό είχε αποφασισθεί ότι τα σκουπίδια των οικισμών του Πωγωνίου θα οδηγούνταν στο Χ.Υ.Τ.Α. της περιοχής Κόνιτσα. Ο Δήμος Κόνιτσας, τελευταία, αντέδρασε και το Δημ. Συμβούλιο Κόνιτσας αποφάσισε να μη δεχθεί στο Χ.Υ.Τ.Α. αυτόν τα σκουπίδια του Πωγωνίου. Γενικά έχει δημιουργηθεί μεγάλο πρόβλημα στο Νομό με το θέμα των σκουπιδιών και πάλι άρχισαν οι συζητήσεις, γιατί κανένας Δήμος δεν θέλει τα σκουπίδια των άλλων στην περιοχή του. Όλοι θέλουν να ρίξουν τα σκουπίδια "στην αυλή του γείτονα". Εν όψει μάλιστα των εκλογών για την Τοπική Αυτοδιοίκηση κανείς από τους Δημάρχους και υποψήφιους, δεν θέλει να φορτωθεί το πολιτικό κόστος μιας λύσης επιβαρυντικής για το Δήμο του. Όπως φαίνεται το πρόβλημα θα παραδοθεί άλυτο στους νέους τοπικούς άρχοντες των επόμενων εκλογών.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ Η ΔΙΑΓΡΑΜΜΙΣΗ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΚΑΚΑΒΙΑΣ

Τον τελευταίο καιρό ολοκληρώθηκε η διαγράμμιση και η σήμανση του δρόμου από τη γέφυρα των Αγίων μέχρι την Κακαβιά. Τοποθετήθηκαν επίσης και πολλές μεταλλικές προστατευτικές "υπόρες" στις παρυφές του δρόμου σε όσα σημεία υπάρχει επικινδυνότητα. Εφθασε δηλαδή, μετά δέκα χρόνια, στο τελειώμα αυτός ο δρόμος και πράγματι αυτό το τμήμα απόκτησε μία ικανοποιητική μορφή για διεθνή δρόμο. Να προσθεσουμε βέβαια πως, την ίδια εικόνα απόκτησε και ο δρόμος από Κακαβιά μέχρι Αργυρόκαστρο, ο οποίος όμως, άρχισε να κατασκευάζεται μόλις πριν δύο χρόνια. Μένει πάντα το τμήμα από τη γέφυρα των Αγίων μέχρι το Χάνι Δολιανών, στο οποίο δεν άρχισε ακόμη κάποια εργασία.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΑ

Η Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Δελβινακίου (ΔΕΑΔΕ) εν όψει των εορτών, πουλάει γνήσια και αγνά αγριογούρουνα από το εκτροφείο της σε πολύ προσιτές τιμές. Για περισσότερες πληροφορίες στο Δήμο Δελβινακίου 0657-22444 και 0657 22041 (κ. Δρούμπουλα Γεώργ.)

ΠΑΝΟΣ ΧΡ. ΖΩΪΔΗΣ

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
Ειδικός προσθετολόγος

Λασκαρίδου 110 - Καλλιθέα

ΣΚΟΠΙΟ

ΚΑΙ ΤΩΡΑ Η ΣΕΙΡΑ ΤΟΥ ΝΑΤΥΡΑ-2000

Η εξέλιξη του θέματος των οικοπαρκών υπήρξε δραματική με την αυτοκτονία του Διευθυντή της Γεωργίας της Νομαρχίας Ιωαννίνων, ο οποίος είχε αναλάβει την εκκαθάριση της υπόθεσης. Το σημείωμα που άφησε, "με έφαγαν τα οικοπαρκα", συγκλόνισε όλη την κοινωνία των Ιωαννίνων, η οποία απαίτησε ξεκαθάρισμα της υπόθεσης. Ηδη η Νομαρχία αποφάσισε την αναστολή του Ευρωπαϊκού προγράμματος. Με αυτή την εξέλιξη εύλογα γεννώνται πολλά ερωτήματα για την τύχη πολλών Ευρωπαϊκών προγραμμάτων που εκτελούνται ή δεν εκτελούνται. Μία περίπτωση, η οποία μας απασχόλησε στο παρελθόν, είναι και το πρόγραμμα ΝΑΤΥΡΑ 2000 στο οποίο έχει ενταχθεί και μία μεγάλη περιοχή του Πωγωνίου από το Γορμό, τη λίμνη της Ζαράβινας, το Ωραιόκαστρο, το δάσος Μερόπης και ο ορεινός όγκος του Κουτσόκρανου. Η περιοχή αυτή, είναι στο επισημικό πρόγραμμα και απαγορεύεται κάθε επέμβαση μέχρι να ενταχθεί σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα. Το πρόγραμμα αυτό είναι στις αρμοδιότητες των Υπουργείων Γεωργίας και Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. Στην περιοχή αυτή τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει βάνασες επεμβάσεις με υλοτομίες που αλλοιώνουν τη μορφή, τη φύση και την περιβαλλοντική φυσιογνωμία. Τέτοιες είναι και η εγκριθείσα υλοτομία του δάσους Δολού, για την οποία η αρμόδια υπηρεσία δεν μας έδωσε τα σχετικά έγγραφα προσαρμόζοντας...κόστος φωτισμού, το δε Υπουργείο Γεωργίας ούτε καν απάντησε. Καιρός είναι τώρα να ανοίξει αυτός ο φάκελλος για να μαθευτεί όλη η αλήθεια, και γιατί δεν χρηματοδοτείται αυτό το πρόγραμμα για την έκταση εκείνη του Πωγωνίου η οποία είναι ενταγμένη σε αυτό.

ΕΙΝΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ;

* ΕΙΝΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ, ότι για την κατεδάφιση των καμένων σπιτιών στα πυρόπληκτα χωριά μας, ο εργολάβος θα πάρει πέντε(5) εκατομμύρια για κάθε σπίτι;

* ΕΙΝΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ, ότι το κάθε λυόμενο σπίτι που τοποθετήθηκε στα πυρόπληκτα χωριά, κόστισε συνολικά δώδεκα(12) εκατομμύρια;

Αν έτσι έχουν τα πράγματα, και για κάθε οικογένεια πυρόπληκτη διατέθηκαν 17 εκατομμύρια συνολικά, τότε είμαστε μπροστά σε μία σπάταλη διαχείριση του προγράμματος αποκατάστασης πυρόπληκτων. Με δέκα εκατομμύρια μπορούσε ο κάθε "καμένος" νοικοκύρης, να φτιάξει το δικό του σπίτι όπου ήθελε και

όπως ήθελε. Και κανείς δεν γνωρίζει τι άλλο κόστισαν οι γεωεργίες, οι μελέτες οικισμών, τα πηγαίνε-έλα των...αρμοδίων κ.ά. Κάποιος πρέπει να δώσει πληροφορίες για αυτά που κυκλοφορούν, να βεβαιώσει ή να διαψεύσει με στοιχεία, που βρίσκεται η αλήθεια, 16 μήνες μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές, που το θέμα αποκατάστασης ακόμη δεν τελείωσε. Ο Δήμος Δελβινακίου και η Κοινότητα Λάδωνης πρέπει να γνωρίζουν, και έχουν υποχρέωση να ενημερώσουν τους συμπολίτες και τους Πωγωνήσιους για ένα ουσιαστικό θέμα επίλυσης ενός σοβαρού προβλήματος που προέκυψε από τις καταστροφικές πυρκαγιές του Αυγούστου 2000.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΠΗΡΕ ΘΕΣΗ;

Στο γενικό θέμα με τα οικοπαρκα και όσα συνέβησαν ανήκει και ένα, εκείνο της Λίμνης που υπάγεται στο Δημ. Διαμέρισμα Λίμνης του Δήμου Δελβινακίου. Η Κοινοτική Επιχείρηση που εμπλέκεται, λειτουργεί μέσα στα πλαίσια του Δήμου. Δεν είναι γνωστό αν και τι εισέπραξε ο Δήμος από το οι-

κοπαρκα. Όμως, μία σοβαρή υπόθεση εξελίχθηκε στα όρια ευθύνης του Δήμου, και ο Δήμος και ο Δήμαρχος θέλει να το αγνοεί, να αποφεύγει να πάρει θέση και να εξετάσει την περίπτωση ενημερώνοντας τους συμπολίτες. Πρέπει να δώσει κάποια εξήγηση! Γνωρίζει ή δεν γνωρίζει τι γίνεται στο τόπο του;

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΕΠΕΡΧΟ ΤΩΝ ΝΕΡΩΝ;

Ο έλεγχος της καταλλήλότητας των νερών, των δικτύων ύδρευσης, είναι πλέον με υπουργική απόφαση, αρμοδιότητα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στο Πωγωνί υπάρχουν πολλά συστήματα ύδρευσης όπως είχαν κατασκευαστεί από τις τέως Κοινότητες, αυτόνομα ή ομαδικά. Τι γίνεται τώρα με τον υγειονομικό και μικροβιολογικό έλεγχο και την καταλληλότητα των νερών; Γίνονται περιοδικοί έλεγχοι; και ποιά τα αποτελέσματα; Είναι κάτι για το οποίο πρέπει οι Δήμοι και οι Κοινότητες να ενημερώσουν και να ενημερώ-

νουν περιοδικά τους καταναλωτές νερού των χωριών μας. Αλλιώς, σύμφωνα με την εντολή του υπουργείου, πρέπει να τηρούν και κάποιο βιβλίο στο οποίο καταχωρούνται τα αποτελέσματα του περιοδικού ελέγχου, ο οποίος, και στις περιπτώσεις που δεν υπάρχουν επιβαρυντικές ενδείξεις, πρέπει να γίνεται τουλάχιστον μία φορά το τρίμηνο. Το θέμα είναι περισσότερο επίκαιρο αλλά και επικαιρό, τώρα που παρατηρείται και λεηλασία και μειώνονται οι παροχές ή μένουν άδεια τα δίκτυα με τις συχνές διακοπές.

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΤΟ ΥΓΕΙΟΝΟΜΕΙΟ ΤΗΣ ΚΑΚΑΒΙΑΣ;

Στο Μεθοριακό Σταθμό Κακαβιάς, έχει αποφασισθεί πριν από 2-3 χρόνια η λειτουργία και Υγειονομικού Σταθμού, για τον υγειονομικό έλεγχο των εισερχόμενων. Είναι αυτονόητη η χρησιμότητά αλλά και η υποχρέωση από κανονισμούς της Ε.Ε. η λειτουργία αυτού του Σταθμού. Μέχρι σήμερα δεν έχει λειτουργήσει ελλείψει προσωπικού. Το Υπουργείο Υγείας αναγγέλει ότι θα προσλάβει πολλούς γιατρούς στα μέτρα του εκσυγχρονισμού του Συστήματος Υγείας. Μέχρι τώρα, για αυτό το Μεθοριακό Σταθμό, δεν έχει προσλάβει ούτε ένα γιατρό. Το θέμα αφορά και το Πωγωνί και ιδιαίτερα το Δήμο Δελβινακίου, στην περιοχή του οποίου διακινούνται, και πολλές φορές μέχρι το Δελβινάκι, πολλοί ασθενείς πολλά πάσχοντες. Ιδρύθηκε μία νέα Υπηρεσία στα όρια της επαρχίας Πωγωνίου και ουδείς ενδιαφέρεται! Τότε, γιατί διαμαρτυρώμεθα όταν καταργείται μία υπηρεσία;

ΔΥΟ ΜΟΝΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ ΣΤΟ ΠΩΓΩΝΙ

Δύο μόνο Ταχ. Γραφεία θα λειτουργούν πλέον στην επαρχία Πωγωνίου. Στο Δελβινάκι και στο Κεφαλόβρυστο. Και μία φορά την εβδομάδα θα πηγαίνουν ταχυδρόμοι στα χωριά. Δυσμενής η εξέλιξη καθώς μειώνεται και το προσωπικό και αυτών των Ταχ. Γραφείων.

Ο ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ ΔΕΝ ΑΥΞΑΝΕΙ ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ

Ο Δήμος Δελβινακίου, με δελτίο τύπου που κυκλοφόρησε, ανακοινώνει ότι το Δημοτικό Συμβούλιο σε συνεδρίαση του αποφάσισε να μη επιβάλει καμία αύξηση στα τέλη ύδρευσης, καθαριότητας και φωτισμού. Μάλιστα σε 4 Δημοτικά Διαμερίσματα αποφασίστηκε να γίνει και μείωση σε ποσοστό 10-20%.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΤΟ Τ.Ε.Β.Ε. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΧΩΡΙΑ;

Με Νομοσχέδιο που κατατέθηκε, καθίσταται υποχρεωτική η ασφάλιση επαγγελματιών και βιοτεχνών στο Τ.Ε.Β.Ε. ακόμη και σε οικισμούς κάτω των 2000 κατοίκων. Προβλεπόμενος κατέχει τους ελάχιστους επαγγελματίες των μικρών χωριών για τα αυξημένα ασφαλιστικά που θα κληθούν να πληρώσουν συγκριτικά με αυτά που πληρώνουν στον Ο.Γ.Α. Εκφράζονται φόβοι πως πολλοί επαγγελματίες στα μικρά και έρημα χωριά, όπου διατηρούν μικροεπιχειρήματα, θα καφενέλα θα οδηγηθούν στο κλείσιμο. Την τελευταία στιγμή το νομοσχέδιο αποσύρθηκε.

ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ
Γούναρη 2 (ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΞΑΝΤΙ ΔΡΟΜΟΠΟΥ)

Λέγεται καθημερινώς 9-1 π.μ. και 6-8 μ.μ.
εκτός από απογεύματα Δευτέρας - Τετάρτης που θα δέχεται με ραντεβού
Τηλ.: 30404, κιν.: 093-823338
Σύμβαση με όλα τα Ταμεία

Τηλ.: 9522221 - 094 774664

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Σε Γιαννιώτικη εφημερίδα, διάβασα ένα δημοσίευμα σχετικό με τις αρχαιολογικές ανασκαφές στη Λευκάδα. Πέρα από τις ειδήσεις, για τα σημαντικά ευρήματα και τους χώρους ανασκαφών, περιείχε και μία πληροφορία η οποία μπορεί να ενδιαφέρει και την περιοχή μας. Οι ανασκαφικές έρευνες στη Λευκάδα χρηματοδοτούνται και από το Δήμο, τη Νομαρχία και την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων. Η σκέψη στρέφεται αυτομάτως στις δικές μας ανασκαφές, που διενεργεί στην Άνω Κοιλιά του Γορμού ο αρχαιολόγος κ. Ηλίας Ανδρέου από το 1979, με εξ ίσου σημαντικά ευρήματα για την αρχαιολογία και την ιστορία του Πωγωνίου. Στην περίπτωση αυτή των ανασκαφών στην περιοχή μας, που τόσο αναδεικνύουν την ιστορία του τόπου μας, δεν υπάρχει η ανάλογη χρηματοδότηση από το Δήμο Άνω Πωγωνίου, τη Νομαρχία Ιωαννίνων και τη Γενική Γραμματεία Περιφέρειας Ηπείρου. Είναι μια επισήμανση που πρέπει να μας απασχολήσει. Ιδιαίτερα μάλιστα από το γεγονός ότι οι ανασκαφικές εργασίες γίνονται σε δυσπρόσιτες τοποθεσίες, και οι εργαζόμενοι εκεί κάνουν αρκετές ώρες πεζοπορία για φθάσουν και να επιστρέψουν από το χώρο των ανασκαφών μέχρι του σημείου όπου αφήνουν τα αυτοκίνητά τους. Μέχρι τώρα, ο Δήμος Άνω Πωγωνίου,

στα τέσσερα χρόνια της Καποδιστριακής διαδρομής του, δεν έδειξε ενδιαφέρον και δεν διέθεσε ένα ποσό για το σημαντικότερο αυτό πολιτιστικό έργο που συντελείται στην περιοχή του Δήμου. Ούτε η Νομαρχία, ούτε η Περιφέρεια Ηπείρου έδειξε κάποιο ενδιαφέρον όπως έγινε για την Λευκάδα. Μπορεί η επισήμανσή μας να ενοχλεί κάποιους παράγοντες, αλλά οι συγκρίσεις τους αφαιρούν κάθε ίχνος πολιτισμικής ευαισθησίας για το Πωγώνι. Είναι μια πραγματικότητα την οποία καταγράφουμε με λύπη. Δημοσιεύουμε παρακάτω ένα γράμμα του αρχαιολόγου προς τον Δήμο Άνω Πωγωνίου το οποίο ανακινώθηκε στην Νομαρχία και στον Εξωραϊστικό Σύλλογο Μερόπης, στην περιοχή της οποίας εκτελούνται ανασκαφικές εργασίες τα τέσσερα τελευταία χρόνια. Δυστυχώς, παρόλες τις καλές προθέσεις του Δημάρχου η παρέμβαση δεν έγινε και η κατάσταση και γι αυτή την απλή βοήθεια συνεχίζει να είναι η ίδια και χειρότερη. Τώρα με την σύνταξη του προϋπολογισμού του 2002 θα μπορούσε να εγγραφεί ο Δήμος ένα κονδύλιο για τις ανασκαφές και να πραγματοποιήσει τις ανάλογες παρεμβάσεις του στη Νομαρχία Ιωαννίνων και την Περιφέρεια Ηπείρου για μία γενναία χρηματοδότηση. Αν βέβαια το εννοεί και το θέλει. Η επιστολή έχει ως εξής:

Προς
Τον Δήμο Άνω Πωγωνίου
Κεφαλόδρυσο

Ευχχαριστώντας σας για την προθυμία να συμβάλετε στη βελτίωση του δασικού δρόμου από το ύψος περίπου του Γκρέτσι μέχρι το χώρο των ανασκαφών στην θέση Αμπελιά Μερόπης, προθυμία που αποδείχθηκε αναποτελεσματική κατά τη διάρκεια των ερευνών του 2001, σας ενημερώνω ότι τελικά πραγματοποιήθηκαν εργασίες υποτυπώδους διάνοξης του δρόμου με επιβάρυνση των περιορισμένων κονδυλίων της ανασκαφής και διευκολύνθηκαν σε μεγάλο βαθμό οι τελευταίες ημέρες της ανασκαφικής έρευνας.

Προκειμένου να διατηρηθεί η διατόπιση του δρόμου, ώστε να αποφευχθεί η κοπιστική πεζοπορία και να είναι δυνατή η μεταφορά των αναγκαίων υλικών κατά την επόμενη ανασκαφική περίοδο του 2002, σας παρακαλώ να φροντίσετε για την περαιτέρω βελτίωση και τη συντήρησή του. Την ακριβή διαδρομή γνωρίζει ο αντιδήμαρχος κ. Γκέκος, στο οποίο την υποδείξαμε τον περασμένο Σεπτέμβριο.

Με τιμή
Ηλίας Ανδρέου

Η ΠΟΠΗ ΖΩΪΩΝ ΣΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΣΥΓΚΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Η συμπατριωτισιά μας ζωγράφος Πόπη Ζωΐδη έλαβε μέρος στην ομαδική έκθεση "Συνάντηση Σύγχρονης Τέχνης", που οργανώθηκε στο Εκθεσιακό Κέντρο HELEXPO από τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Αιθουσών Τέχνης, από 23-26 Νοεμβρίου. Η Πόπη Ζωΐδη παρουσίασε τη δουλειά της στο περίπτερο 51 της Γκαλερί "ΑΡΓΩ" Αθήνα. Η Πόπη Ζωΐδη έχει να παρουσιάσει ένα πλούσιο καλλιτεχνικό έργο με 10 ατομικές εκ-

θέσεις, και συμμετοχή σε 13 ομαδικές εκθέσεις στη Ελλάδα και στο εξωτερικό. Έργα της υπάρχουν στη Δημοτική Πινακοθήκη της Αθήνας, στη Δημοτική Πινακοθήκη της Πάτρας, στην Πινακοθήκη Αδέρωφ στο Μέτσοδο, στο Μουσείο Κοτοπούλη στην Αθήνα, στη Δημοτική Πινακοθήκη Ιωαννίνων, στη Συλλογή της ALPHA BANK στην Αθήνα και στο Μουσείο Σύγχρονης Χαρακτικής Καΐρου στην Αίγυπτο.

ΧΑΡΙΣΤΕ... ΠΩΓΩΝΙ!

Για τις γιορτές, αλλά και σε κάθε περίπτωση, για όσους θέλουν να γνωρίσουν το Πωγώνι, ένα χρήσιμο και ευγενικό δώρο, είναι ένα βιβλίο από τη σειρά "ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ" με τις 13 εκδόσεις.

ΑΠΟΨΕΙΣ

ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΑΝ

Τελευταία γίνεται πολύς λόγος για τοπικά, αγνά, παραδοσιακά και οικολογικά προϊόντα. Θα είχαμε πολλά να γράψουμε σαν ιδέες, όχι δικές μας, αντιγράφοντας προσπάθειες που γίνονται και καρποφορούν σε άλλες περιοχές. Να σταθούμε όμως, σε κάποιες φιλόδοξες προσπάθειες που έγιναν στα μέρη μας, αλλά δεν ολοκληρώθηκαν. Είναι προσπάθειες ανάδειξης, προβολής και αξιοποίησης μιας παλιάς παράδοσης του Πωγωνίου, όπως είναι η παραγωγή και τυποποίηση ταΐπουρου. Στη Στρατινίστα η γιορτή του ταΐπουρου, που συμπληρώσε εφέτος τα 15 χρόνια, είχε σαν κεντρική ιδέα την οργάνωση μίας συνεταιριστικής μονάδας παραγωγής και εμπορίας παραδοσιακού ταΐπουρου. Στα 15 χρόνια που πέρασαν, θα μπορούσε αυτή η ιδέα να καρποφορήσει, με επιμονή και μεθοδικότητα και σήμερα να είχαμε μία καλή αμπελοκαλλιέργεια και ένα καλό ταΐπουρο με Πωγωνήσια ταυτότητα. Γιατί δεν έγινε και έμεινε μόνο η ανάμνηση μίας γιορτής; Είναι κάτι που πολλούς προβληματίζει και κάπου εκεί πρέπει να αναζητήσουμε την απαξίωση της περιοχής μας. Όχι βέβαια ότι φταίνει οι Στρατινιστίωτες. Αυτοί, τουλάχιστον προσπάθησαν. Είναι στη βάση,

K.X.K.

Η ΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΠΑΠΑΧΑΡΙΣΗ-ΠΑΛΛΗ ΣΕ ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

Σε Σχολική γιορτή, στο 3ο Γυμνάσιο Πολίχνης που έγινε στις 17 Νοεμβρίου, απαγγέθηκαν και τρία ποιήματα της συμπατριωτισσας ποιήτριας κυρίας Αθηνάς Παπαχαρίση-Πάλλη. Τα ποιήματα είναι: "Νέα Γενιά", Νύχτες Πολέμου", "Ελεγείο". Την ευθύνη και επιμέλεια της διοργάνωσης της γιορτής είχε η συμπατριωτίσσια φιλόλογος κυρία Όλγα Δάσιου.

Σαν τα χιόνια...
Τα αρκουδάκια των GOODY'S
είναι και πάλι εδώ
Δεν κοιμούνται το χειμώνα για να σας πουν... τα καλάντα!

Goody's
Καλύτερα δε γίνεται

Κ. ΓΚΟΥΜΑΣ και ΣΙΑ Ε.Ε.

Ιωάννινα : 1. Κ. Πλατιάς
2. Δωδώνης
Ηγουμενίτσα : Νέο Λιμάνι

ΑΝΑΔΡΟΜΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΡΕΑ Του Λάκη Λιολάκη

Ο Γιώργος φθάνει σπίτι του, στο χωριό, ύστερα από ένα μακρύ εξαντλητικό ταξίδι. Συγγενείς τον καλωσορίζουν από δω, γείτονές του φωνάζουν από κει, ενώ η γριά μάνα σφίγγει επάνω της το τραχύ χέρι και το βρέχει με δάκρυα. Σαν κλωσσό-πουλο η μικρή αδερφή μπλέκεται στα πόδια τους χωρίς να ξέρει τι ακριβώς κάνει. Εκείνος χαμογελά κουρασμένα, κοιτάζει πότε τη μάνα, πότε την αδερφή και προσπαθεί ν' απαντήσει στους χαιρετισμούς και τα "καλωσόρισες". Τέλος κάθεται σεράμενος, σα να τον έχει αφήσει κάθε δική του θέληση, στην κορφή του σπιτιού δίπλα στο τζάκι. Σιγά-σιγά το πήγαινε-έλα απ' όσους ήρθαν να τον καλοδεχθούν κοπάζει και τελικά απομένουν οι τρεις του σπιτιού μόνοι. Ο Γιώργος σηκώνεται και κοιτάζει τριγύρω με ένα τρόπο δύσπιστο. θρίσκει λοιπόν πραγματικά στο σπίτι του, ανάμεσα στ' αγαπημένα πρόσωπα που τόσο είχε λαχταρίσει.

- Κάθσε, λεβέντη μου τι θέλεις να σου φέρω, τι θέλεις να σου φτιάξω που είσαι από δρόμο;
Αυτός μ' ένα χαμένο βλέμμα δεν απαντά. Ανακάθεται στο στρωμένο μπάσι, δίπλα στη φωτιά, και τα μάτια του σταλμένα στη γωνιά. Πόσο μικρό του φαίνεται αλήθεια τώρα... Κι η μάνα που παιδεύεται κάτι να ετοιμάσει και πότε κάθεται και πότε σηκώνεται, κι όλο κάτι ξεχνά, κάτι θέλει... Πότε πάλι στρέφεται προς τα δυο παιδιά που τα θάπει έτσι σαν πρώτα, σαν τίποτε να μη μεσολάβησε τα τελευταία χρόνια. Τρία χρόνια από τότε που ο γιός της κλήθηκε στρατιώτης στο άλλο άκρο της Ελλάδας κι ύστερα στον πόλεμο στην Κορέα. Στο πρόσωπό του νοιώθει πάλι τη θελούδινη επαφή με το μάγουλο της Λεντίνας τους που θάφεται κατακόκκινο στο πύρωμα της φωτιάς. Και για μια στιγμή προσέχει καλά την κοκκινίλα που χύνεται στο σκιάδερό χώρο και θάφει το πρόσωπο της κοπέλας σαν αίμα...

"Σαν αίμα"! ανατριχιάζει. Κάποια φριχτή ματωμένη εικόνα του πολέμου ζωντανεύει ξανά μέσα του. Κάποιο θράδυ σε όχι πολύ μακρινό καιρό, αλλά σε πολύ από κει μακρινό τόπο.

Επέστρεψε με την ομάδα του από νικτηρινή αποστολή διασχίζοντας μια παγωμένη, κατάξερη κοιλάδα. Ήταν μια χειμωνιάτικη νύχτα, μ' ένα φεγγάρι μέρα. Προχωρούσαν αργά σε απόσταση ο ένας από τον άλλο, σ' ένα αμυδρό τόπο, σπαρμένο με αραιά σκονισμένα χαμόδενδρα. Δεν απήχαν πολύ από το λόχο τους. Ο Γιώργος τυλιγμένος στο χοντρό του χιτώριο, το όπλο κρεμασμένο στον ώμο, πήγαινε σκυφτά, συλλογισμένα, σαν να βάδιζε στο κενό. και ξαφνικά κάποιος ανεπαίσθητος θόρυβος σα σύρσιμο πιο πέρα δίπλα του, που μόλις τον ακούει να σταματήσει. Γύ-

ρισε να δει και το αίμα του πάγωσε σαν αντίκρυσε ένα όπλο τεταμένο κατεπάνω του, κάτω από το κράνος του που υφάλιζε στο φεγγάρι, πίσω από το θάμνο, σα θάνατος. Το αστραπιαίο συμπέρασμα ήταν ότι τον σημάδευε και ότι τώρα δε θάχανε απ' αυτόν ούτε τρίχα. Ταυτόχρονα, μηχανικά, έστρεψε και το δικό του όπλο, που κατέβασε με αστραπιαία ταχύτητα, και πίεσε τη σκανδάλη. Ένα "μπάμ" αντήχησε υπόκωφα ως τα πέρατα της αγνής κοιλάδας. Με τον πυροβολισμό του όπλου του έπεσε κάτω και περίμενε. Τίποτε άλλο δεν ακούστηκε. Το κράνος στον επάνω θάμνο αντανάκλασε ακόμη το φεγγάρι ενώ το όπλο χαμήλωσε λίγο κι ακούμπησε πάνω στ' αγκάθι. Η σιγή ξανάπεσε απόλυτη κάτω από το φέγγος μιας Πανσέληνου που δέσποζε ανένδοτα από πάνω τους. Ένας από τους συντρόφους του έφθασε πίσω από το θάμνο, άρπαξε τον ακίνητο στρατιώτη και τον αναποδογύρισε. "Νεκρός;" είπε, και τον άφησε. Ο Γιώργος σηκώθηκε και πλησίασε τον σκοτωμένο ασίδη. Έσκυψε πάνω από το πεθαμένο πρόσωπο κι' ανασήκωσε ελαφρά το κράνος. Το αίμα περιέχουσε τη κίτρινα μάγουλα από τη νωπή πληγή στο μέτωπο. Ήταν ένα νέο παιδί μ' εξογκωμένα τα μάτια της φυλής του και το μπρούτζινο χρώμα τους που τα έκανε να χρυσίζουν στο φεγγάρι. Το αίμα έπνιγε τα σχιστά μάτια, ζωγράφιζε αυλακωτά το πρόσωπο, και χυνόταν στην παγωμένη άμμο. Μία πονεμένη έκφραση έσφίγγε τα χείλια του στην τελευταία πνοή, που έκανε το Γιώργο να νοιώσει οδυνηρά μέσα του: "Φτωχό παιδί, μουρμούρισε πνιγμένα, ποιά μοίρα σ' έφερε να πεθάνεις από μένα που ήρθα από την άλλη άκρη του κόσμου... Ποιά μάνα θα σε κλάψει, όπως θα κλάψει κι' εμένα με τη σειρά της..."

Από μακριά φεύγοντας, έριξε μια τελευταία ματιά. Το κράνος δε γυάλιζε πια. Το αίμα, μια μαύρη κηλίδα, άφηνε μια ανεπαίσθητη λεπτή άχνη. Το φεγγάρι ψήλωνε όλο και πιο πολύ θυθίζοντας πάλι την ψυχρή κοιλάδα στο κοιμητήριο της σιωπής της...

-Γιώργο μου κάτσε, πάρε τον καφέ που σου 'φτιαξα, η ραγισμένη φωνή της μάνας τον ανέσυρε από τον εφιάλτη του.

- Μάνα μη παιδεύεσαι, δε θέλω τίποτε, μ' ακούς; τίποτε άλλο από σενα και τη Λενίω μας, μια και είμαι πια κοντά σας στο σπίτι μου...

Απλώνει τα χέρια ν' αγκαλιάσει τις δυο γυναίκες, μα σαν κάτι να πάγωσε μέσα του, σαν τα νεύρα του να μην υπάκουαν πια, μένει έτσι σαν άγαλμα, το βλέμμα του αγριεύει και στυλώνεται στις ανοιχτές του παλάμες. Μετά γυρνά σαστισμένα, κοιτάζει τη μάνα, την αδελφή κι ως το ει-κονοστάσι με την παλιά γνώριμη εικόνα, κι απότομα, άθελά του ξεσπάει σε λυγμούς. Σε ασυγκράτητους ταπεινούς λυγμούς.

ΤΟ ΠΩΓΩΝΙ ΜΕ ΤΟ ΦΑΚΟ ΤΟΥ ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΛΕΤΖΗ

Πωγωνιανή - Πανωπήγαδο.
Φωτογραφία: Σπ. Μελετζή 1937

Δελιδνίκι 1937. Φωτογραφία: Σπ. Μελετζή 1937

Φωτογραφία: Σπ. Μελετζή 1937

ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ-ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ:

* Το Αρχαιολογικό Μουσείο, για να γνωρίσετε μερικά από τα ευρήματα των αρχαιολογικών ανασκαφών, του αρχαιολόγου κ. Ηλία Ανδρέου, στην Άνω κοιλάδα του Γορμού.

* Την Πινακοθήκη της Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών (Παρασκευαούλα 4 - πάροδος Αδέρωφ), για να γνωρίσετε την έκθεση ζωγραφικής του Βησσαρίωνη Ζωγράφου Αποστολή Πανταζιδή.

Χαρούμενη Γιορτή
και εορταστικό 2002

ΥΙΟΙ ΣΠ. ΚΩΣΤΟΥΛΑ Ο.Ε.
Εθν. Αντιστάσεως 39 ΠΡΕΒΕΖΑ
Τηλ. 0682-22313, 094-364551

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΤΟΥ ΚΩΝ. ΧΡ. ΚΩΣΤΟΥΛΑ

3ος Τόμος
"ΠΩΓΩΝΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ"
ΕΚΔΟΣΗ 2001

Είναι μια συλλογή πολύτιμων στοιχείων, ερευνών, μαρτυριών, μελετών, αναμνήσεων, συγκέντρωση κειμένων, που ξεδιπλώνουν την ιστορία του Πωγωνίου, την παλιότερη ως την νεότερη. Ο Τόπος αυτός, το Πωγώνι, απόμακρος, λησμονημένος, πάνω σε βουνά, μέσα σε λόγια, χάρις στις προσπάθειες του Κ.Χ.Κ. Ξανάρχεται στο προσκήνιο με το βαρύ οπλισμό της ιστορίας του. Ήθη και έθιμα, αγώνες και πίκρες και απογοητεύσεις, αξίες πανάρχαιες και πάντα παρούσες, ομορφιά, αλλά και εγκατάλειψη και καταστροφές και ερήμωση, όλα αυτά κίνησαν το πνεύμα και έθρεψαν την υπομονή και τη δύναμη του Κ.Χ.Κ. να δημιουργήσει αυτόν τον θαυμάσιο 3ο Τόμο. Όπως ο ίδιος σημειώνει στο προλογικό σημείωμα, στόχος του είναι και οι 3 Τόμοι "να πλουτίσουν την Πωγωνήσια βιβλιογραφία και να συμπληρώσουν τις πηγές της Πωγωνήσιας ιστοριογραφίας, για όλους εκείνους, που μελετούν και ερευνούν το Πωγώνι". Είναι οι αλήθειες πολύτιμη η προ-

σφορά του. Ο Τόμος - όπως και οι προηγούμενοι άλλωστε - είναι εξαιρετικός καλαίσθητος και πλουτισμένος, με ωραίες φωτογραφίες - μαρτυρίες, παλιότερων εποχών, ενώ παράλληλα γίνεται και της σημερινής πνευματικής ζωής του Πωγωνίου, μια παρουσίαση. Θέλω να υπογραμμίσω το ποίημα του Κ.Χ.Κ. "Κλάψε Πωγώνι" ένα ποίημα θρήνος για το ερημωμένο, εγκαταλειμένο, κατεστραμένο Πωγώνι, ένα ποίημα δριμύ κατηγορώ για τους ανεύθυνους υπεύθυνους. Ωστόσο η αγάπη του Κ.Χ.Κ. για το τόπο αυτό του τρέφει πίστη και ελπίδα πως οι μέρες οι καλές θα ξανάρθουν. Αυτό το "αγκάλιασμα" της ιστορίας του Πωγωνίου με τις σημερινές φωνές και εκδηλώσεις του, κάνει και τον 3ο τόμο των Πωγωνιακών Χρονικών, ένα έργο ιδιαίτερα σημαντικό: Πηγή μνήμης για τους παλιούς, πηγή μάθησης και διδασχής για τους νέους

Χολαργός 18-11-2001
Αθηνά Παπαχαρίση-Πάλλη

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «Επιλογές» - ΗΠΕΙΡΟΣ

Κυκλοφόρησε το 25ο τεύχος του περιοδικού "ΕΠΙΛΟΓΕΣ" Ηπειρος, Οκτωβρίου-Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2001, που εκδίδει στα Γιάννενα ο συμπατριώτης μας Παντελής Βασ. Κωστούλας με ποικίλη Ηπειρωτική ύλη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Από τον συμπατριώτη Πωγωνήσιο Δημοσιογράφο και Συγγραφέα Θεοχάρη Παπασταύρου, από τον Πωγωνίσκο, κυκλοφόρησε το τελευταίο του βιβλίο με τίτλο "Ο τόπος δεν αντέχει άλλο-ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ

ΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΟΥ". Στο νέο του πόνημα, ο Χάρης Παπασταύρου, κάνει μία πολιτικοκοινωνική επισκόπηση της Δημοσίας ζωής των τελευταίων χρόνων, με το δικό του δημοσιογραφικό μάτι.

ΟΙ ΜΕΡΟΠΑΙΟΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ CD
ΚΑΙ ΚΑΣΕΤΕΣ ΜΕ ΠΩΓΩΝΗΣΙΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ
ΜΕ ΤΟΝ ΠΕΤΡΟ ΛΟΥΚΑ ΧΑΛΚΙΑ

Στα πλαίσια της Πολιτιστικής δράσης των Μεροπαίων, η Αδελφότητα Μεροπαίων Θεσσαλονίκης κυκλοφόρησε σε CD και κασέτες το "Ρομπιντιό Πανηγύρι" με σκοπούς του Πωγωνίου. Παιζει κλαρίνο ο Πέτρος Λούκας Χαλκιάς, βιολί ο Αχιλλέας Χαλκιάς και τραγουδούν οι Αντώνης Κυρίτης και Κων. Θεοδώρου.

Η έκδοση αυτή αποτελεί μία αυθεντική παραγωγή με Πωγωνήσιους σκοπούς σε μία εκτέλεση που θα ικανοποιήσει και τους πιο απαιτητικούς λάτρεις της Πωγωνήσιας μουσικής παράδοσης. Είναι άλλωστε η πρώτη έκδοση σε CD που παρουσιάζεται από φορέα του Πωγωνίου και οι Μεροπαίοι πρωτοπορούν σε αυτή την πολιτιστική δράση. Η έκδοση αυτή διατίθεται: Στη Θεσσαλονίκη από τον πρόεδρο της Αδελφότητας κ. Γεώργιο Τζήμα Ερμού 39 τηλέφωνο 279002 και από το STUDIO 3. Στα Γιάννενα από τον Χαράλαμπο Κωστούλα πρόεδρο του Εξωραϊστικού Συλλόγου, Ι. Παλαιολόγου 4, τηλέφωνο 27094. Στην Αθήνα στο κατάστημα του Μεροπαίου Γεωργίου Ευθυμιάδη Κυδαθηναίων 29 στην Πλάκα.

ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ

ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ερευνώντας παλιές πηγές της Πωγωνήσιας ζωής συναντάμε και μερικές μικρές ειδήσεις οι οποίες έχουν κάποιο ιδιαίτερο ενδιαφέρον, τόσο ιστορικό όσο και για να μη λησμονούνται εκείνοι που έδιναν τότε, το δικό τους αγώνα να στηριχθούν τα χωριά και να αναπτυχθούν στο μέτρο που ήταν αυτό εφικτό. Καταχωρούμε σε αυτό το φύλλο μερικές που αντλήσαμε από τη "ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ" του Χριστόφορου Σακελλάριου.

Φύλλο 378/18-11-1953

ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ: Η κοινότης δι' αποφάσεως προέβη εις την απαλλοτρίωση ιδιωτικού γηπέδου επ' ωφελεία των Κατοίκων.

Η Κοινότης διά την ενίσχυση της Τηλεφωνικής Συνδέσεως ανέλαβε την διάθεση των Τηλεφωνικών στύλων.

ΒΑΛΤΙΣΤΑ: Η Κοινότης εψήφισεν πίστωση 3.000.000 δια την κατασκευήν της γεφυρώσεως.

ΚΕΡΑΣΟΒΟΝ: Η Κοινότης εψήφισεν πίστωση 2.735.000 δια την κατασκευήν δικτύου διανομής ηλεκτρικού ρεύματος.

ΣΤΡΑΤΙΝΙΣΤΑ: Η Κοινότης επέβαλεν 5/θήμερον προσωπικήν εργασίαν και τας υποχρεωτικές φορολογίας.

Φύλλο 345/5-10-1952

ΔΟΛΟ:

Η εν Αμερική Ευφήμως Δρώσα Αδελφότης Δολού δια του προέδρου αυτής κ. Παν. Χρ. Θάνου απέστειλεν δια τας ανάγκας της Κοινότητος Τρακτέρ με μηχανήματα Μύλου αλέσεως Δημητριακών. Η Αδελφότης Αμερικής με την συμπαράστασιν της Αδελφότητος Αθηνών καταβάλουν πάσαν ενέργειαν και προσπάθειαν δια την προαγωγήν της Κοινότητος και του κατασκευαζομένου Σχολείου.

- Η οργάνωσις Διεθνών Εκκλησιών εχορήγησεν 100 κοτόπουλα αναπαραγωγής Λεγκόρν.

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΣΚΙΑΔΙ ΣΤΟ ΠΑΝΩ ΠΩΓΩΝΙ

Συλλογή υλικού: Δημ. Ν. Σωτηρόπουλος

Το "Σταυροσκιάδι στο Πάνω Πωγώνι", είναι ένα αξιόλογο έργο του παλαιμάχου των Ελληνικών Γραμμάτων αγωνιστή και μύστη, Νίκου Υφαντή, και του αξίζουν συγχαρητήρια. Επίσης συγχαρητήρια αξίζουν και στον Δημήτριο Ν. Σωτηρόπουλο, που σαν ένας ακρίτας πέρα από τα σύνορα στο Σταυροσκιάδι, τα έμασε βήμα προς βήμα, ιστορίες, πανηγύρια, λαλητάδες, αρραβώνες, γάμους, βαφτίσια, ήθη, έθιμα, τραγούδια, σημειώσεις και πολλές φωτογραφίες που ξεκουράζουν τον αναγνώστη, και συγκινούν, τα έδωσε στον πρώην δάσκαλο του χωριού του Νίκο Υφαντή να τα επεξεργαστεί μαζί με την Αδελ-

φότητα Αθηνών και τον Εξωραϊστικό Σύλλογο Σταυροσκιαδίου έγινε η έκδοσή του. Το βιβλίο αυτό περιλαμβάνει μερικά από τα δικά μου βιώματα, ως εφημέριος Σταυροσκιαδίου, Δολού, Ποντικατών και Φαραγγίου. Δια την τιμή αυτή, τους ευχαριστώ ΟΛΟΥΣ, και ιδιαίτερα τον ταλαντούχο καλλιτέχνη, συγγραφέα, συλλέκτη και μνηστή των παραδοσιακών ηθών και εθίμων Πωγωνίου και Βορείου Ηπείρου κ. Νικόλαο Θ. Υφαντή.

Με πατριωτικά αισθήματα
Παπα-Χρήστος Μάσιος

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ Ο ΤΡΙΤΟΣ ΤΟΜΟΣ

Τυπώθηκε και κυκλοφόρησε ο τρίτος τόμος "ΠΩΓΩΝΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ" της σειράς ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ με πλούσια ύλη ιστορίας, λαογραφίας αρχαιολογίας, ποίησης, λογοτεχνίας, έρευνας, στατιστικής, με πολλές φωτογραφίες και άλλα Πωγωνήσιακά θέματα που γεμίζουν 220 σελίδες. Είναι το 13ο βιβλίο της σειράς ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

Λαππας
SERVICE από το 1948
ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ όλων των τύπων
FAX - COMPUTERS - ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΙΚΑ

ΦΕΙΔΙΟΥ 8 - 10678 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3808.382 - 3820.701
3302.105 - 3302.940
FAX: 3820.701

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΜΥΣΤΙΚΟ
ΕΙΝΑΙ ΞΗΡΟΒΑΛΤΙΝΟ....

Στου Ξηρόβαλτου τον κάμπο κάποτε είχαν έρθει Ράμπο έβελοντές Αμερικάνοι να καθορίσουν τη λεκάνη. Τα χίλια εννεακόσια πενήντα πέντε και ήτανε περί τους είκοσι πέντε. Τον κάμπο να αποξηράνουν και με άνηθα να μας ράνουν. Νομίζετε μας λυπηθήκαν και χωρίς μας επισκευθήκαν; Όχι αγαπητοί μου Πωγωνήσιοι για να είμαστε όλοι ίσοι.

Πονηρά ερευνούσαν τις λεκάνες τις γαλιερές και στοές μεγάλες. Ήταν κάτι πονηρό να στερέψουν το νερό και τον κάμπο να τον κάνουν ξηρό. Οι στοές αυτές υπήρχαν από πολύ παλιά τις μελέτησαν πάντως από μακριά κι ήσαν επισκέπτες τακτικοί να μας καλυτερεύσουν τη ζωή. Να μας δείξουν πως δουλεύουμε σκληρά να μας δώσουνε την τεμπελιά. Τι νομίζετε ότι μας αγαπήσαν και τον κάμπο μας θα αποστραγγίζουν; Όχι αγαπητοί μου Πωγωνήσιοι για να γίνουμε με δαύτους ίσοι. Οι στοές που βρεθήκαν προϋπήρχαν και όλες τα νερά τους ρίχναν στις Δερόπολεις τον κάμπο και δεν χρειαζόταν Ράμπο για να τις εξερευνήσουν και να μας καλοκαρδίσουν.

Τι σας λένε τα ονόματα στα άγια μας αυτά χώματα; Κάποιο κρύβουν μυστικό μεγάλο και χορταστικό. Αγοργαχόρι τι σας λέει; Μήπως στο χρυσό να πλέει; Και Χρυρόδουλη παρέκει

μέγα μυστική κατέχει.

Κάτι κρύβεται εδώ πολύ μεγάλο μυστικό.

Και οι στοές της αποξηήρανσης

κρύβουν πονηρό μεγάλης γήρανσης.

Εδώ πρέπει να ήταν γαλιερές μεταλλείων ανοιγμένες με προϊστορικών εργαλείων

γιατί ο Βασιλιάς ο Πύρρος το στρατό τον είχε μισθοφορικό.

Με χρυσό μισθοδοτούσε

το Πωγώνι κυβερνούσε

κάποτε κι ο Πωγωνάτος

ο ωραίος και καπάτσος.

Κάπου έβγαζε χρυσό

και επλήρωνε χρυσό

όπως και πολύ μολύβι

και τούτο πάλι κάτι κρύβει,

γιατί η ΜΟΥΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ

ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΑΣ πάντα αξέχαστη,

ήταν με μολύβι σκεπασμένη

και μένει πάντα δοξασμένη.

Εδώ αγαπητοί μου είναι το μεγάλο μυστικό

και δεν μου φεύγει απ το μυαλό.

Πως το Πωγώνι το φτωχό

κρύβει μεγάλο μυστικό

που έχει φύγει μακριά

σε κάποια πονηρά χαρτιά

που τα διάβασαν Αμερικανοί

και ήρθανε πονετικοί,

για να μας ευεργετήσουν

και να νερά μας να στραγγίσουν.

Όχι Πωγωνήσιοι φίλοι

εδώ δεν τρώνε το τριφύλλι

ας το ψάξουμε κι αυτό

για το δικό μας το καλό

Λίμνη Πωγωνίου

Νικόλαος Χρ. Κυρίτης

Συνταξιώχος

ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΧΟΥ & ΦΩΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΖΙΑΚΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Σολωμού 20, 10682 Αθήνα

Τηλ.: (01) 3302095, Fax: (01) 3836761, E-mail omikgr@hol.gr

ΓΕΩΠΟΝΙΚΗ

Κουτσαβέλης Ε. Παντελής

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΓΕΩΠΟΝΙΚΗΣ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Γεωργικά φάρμακα, Σπόροι, Λιπάσματα
Μελισσοκομικά, Οινολογικά, Ζωοτροφές

Ασωνίου 8, Ιωάννινα • Τηλ. 64.646 - FAX: 70.008

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΡΑΚΗΣ
ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΙΝΙΣΤΑ

Στις 17 Νοεμβρίου επήγα στη γιορτή της Ρακής στη Στρατινίστα Κάτω Πωγωνίου με ταξί. Ο καιρός ήταν καλός και φθάνοντας εκεί η ώρα 6 είχαν φωτογραφίες, έξω από το κτίριο 50 κούρσες στο προαύλιο. Μέσα η αίθουσα ωραιότατη και ανακαινισμένη εσχάτως κόσμος παρα πολύς από τα γύρω χωριά, από τα Γιάννενα ο βουλευτής κ. Τασούλας, ο τ. υπουργός κ. Φούσας, ο Διοικητής Χωροφυλακής, ο Δήμαρχος Δελβινακίου, οι σύμβουλοι κ.κ. Βίλλης και Μάνθος, η κυρία Μάνου, πρόεδροι Κοινοτήτων, Συλλόγων και Αδελφοτήτων, έγινε το αδιαχώρητο. Σωστό πανηγύρι, να σε παίρνει η χαρά. Κρατήσαμε και ενός λεπτού σιγή εις μνήμη των πεσόντων κατά την εξέγερση του Πολυτεχνείου. Επειτα έβαλαν να φάμε το νόστιμο πλιγούρι με κρέας, μπουρέκια, σαλάτες κ.λ.π. Μπόλικο ρακί από τις περγουλιές και στο ρακοκάζανο κάτω στην αυλή έτρεχε η ρακή, γραφικότατο έθιμο. Μπράβο τους, έχουν 15 χρόνια που το κάνουν με επιτυχία και η ώρα 8 1/2 άρχισα εγώ ο υποφαινόμενος Παντελής Αρμπυρος από τη Βήρσανη το χορό με τη Βασιλαρχόνισσα σκορπίζο-

ντας ρίγη συγκινήσεως, αγαλιάσεως και ενθουσιασμού στην αίθουσα που με χειροκρότησαν όλοι. Όργανα καλά, και έπαιξε ο χορός, είμασταν τόσο πολλοί που δεν χωρούσε άλλους η αίθουσα. Ο ενθουσιασμός έφθασε στο κατακόρυφο και η ώρα 11 της νυκτός ήρθε ο ταξίτζης και εφύγαμε πολύ ευχαριστημένοι ευχόμενοι και του χρόνου. Όταν έφευγα μου φώναζαν όλοι μπράβο λεβεντόγερε, νάστε καλά τους έλεγα, δοξάζοντας τη Βήρσανη. Εφεγγαν τα φώτα στα γύρω χωριά στο δρόμο σαν ζωγραφιά, ωραίο θέαμα. Διασταυρωθήκαμε στο δρόμο με τους συνοριοφρουρούς, εμπειδωνόντας την τάξη και ασφάλεια των συνόρων. Και όπως έλεγαν οι παλιοί, για μία βραδυά, καλή βραδυά, ξεδεύω γρόσια και φλωριά. Και όπως λένε οι Γάλλοι, η ζωή στιγμές έχει καλές δεν είναι όλα ένα το ίδιο πρέπει να το εκμεταλλευόμαστε, και όπως λένε οι Γάλλοι, να χορεύουμε, να γελάμε και να τραγουδάμε. Κάνει καλό στην υγεία μας, αισθανόμαστε ευφορία. Και του χρόνου να είμαστε καλά.

Παντελής Αρμπυρος
Βήρσανη

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΟΥΣ

Ο Νομάρχης Ιωαννίνων, με ανακοίνωσή του, και προκειμένου να καταρτισθεί κατάσταση δικαιούχων δωρεάν συμβατικής κατοικίας, καλεί τους πυρόπληκτους που ενδιαφέρονται να υποβάλλουν σχετικά δικαιολογητικά για την αναγνώρισή τους ως δικαιούχων. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται είναι:

1. Αίτηση του ενδιαφερομένου
2. Το πρωτόκολλο κατεδάφισης
3. Πιστοποιητικό ιδιοκτησίας από το Υποθηκοφυλακείο ή δηλώσεις Ν1599/86 με μία διαδικασία που περιγράφεται στην ανακοίνωση.
4. Υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου, ότι δεν θα πάρει δωρεάν κρατική αρωγή για άλλο δάνειο, που τυχόν δικαιούται, ότι είναι κάτοικος στην πληγείσα από την πυρκαγιά της 24ης Αυγούστου 2000 περιοχή και χρησιμοποιούσε την καταστραφείσα οικία μέχρι την ημερομηνία εκδήλωσης της πυρκαγιάς

5. Υπεύθυνη δήλωση για τους κατοίκους της Αγίας Μαρίας σε ποιόν από τους τρεις χώρους επιθυμούν την ανέγερση της κατοικίας τους (Αγίοι Απόστολοι, Μαρτίσανη, ιδιοκτητή οικοπέδο)

Οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων, με τους φακέλλους, θα υποβληθούν έως 15-1-2002.

Για σχετικές πληροφορίες στο Γραφείο εξυπηρέτησης του Πολίτη στο Δελβινάκι και στη Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας στη Νομαρχία Ιωαννίνων.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλουμε να εκφράσουμε τις θερμές ευχαριστίες μας για την συμπαράσταση, συνάντηψη και ενθάρρυνση στην εκδοτική μας προσπάθεια, στους αναγνώστες, φίλους και συμπατριώτες μας κ.κ. Μάγθο Σπύρου, Όλγα Δάσιου, Νικ. Λιολάκη, Κοσμά Λάππα, Κων. Γκιόσο, Γεώργιο Δέδε, Ιωάννη Λιόλια, Χριστόφ. Γιάνναρο, Χριστόφ. Μούστο, Γεώργιο Ευθυμιάδη, Νικ. Βλαχιώτη, Γιώργο Βλαχιώτη, Κων. Κούρο, Νικ. Ζωΐδη, Παν. Μίσα, Ελένη Διαμαντοπούλου, Γεωργία Γεωργίου, Θεολόγο Οικονόμου, Παντ. Αρμπύρο, Θωμά Πλιάκο, Μαρία Φωτοπούλου, Όλγα Μπίτικα, Σπ. Τζουλάφη.

ΕΥΓΕΝΙΑ Μ. ΠΑΝΤΕΛΙΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ

Επιστημονικός Συνεργάτης
Πανεπιστημιακής Οφθαλμολογικής Κλινικής
Γενικού Κρατικού Νοσοκομείου Αθηνών

ΙΑΤΡΕΙΟ: ΚΥΨΕΛΗΣ 100
ΠΛ. ΚΥΨΕΛΗΣ - ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: 82.21.326
ΚΙΝ.: 0944-349.734

ΤΣΙΠΟΥΡΟΓΙΟΡΤΕΣ ΣΤΟ ΠΩΓΩΝΙ

Η πιο ωραία ανάμνηση από το Πωγώνι μας, είναι η μυσταγωγία θα έλεγα, αυτή η παραδοσιακή τελετουργία των "καζανιών" για την παραγωγή τσίπουρου ή ρακιού όπως τό θέλουν άλλοι. Έστω κι αν η παραγωγή αμπελοσταφυλιών σχεδόν έχει μηδενιστεί στο Πωγώνι, αυτή η διαδικασία απόσταξης συνεχίζεται με λίγα αμπελοστάφυλλα, με περισσότερα πέργουλα και με αρκετά ...εισαγόμενα ακόμη και από "κάτω από το αυλάκι"! Κι εφέτος, συνεχίστηκε η παράδοση, με τις γιορτές τσίπουρου και ρακιού στο Δελβινάκι και στη Στρατίνισα, με μεγάλη συμμετοχή και πολύ κέφι. Δεν μπορεί άλλωστε να γί-

νει διαφορετικά, αφού το ίδιο το τσίπουρο παράγει κέφι και δημιουργεί ατμόσφαιρα. Πέραν όμως από αυτές τις οργανωμένες παραδοσιακές εκδηλώσεις, τα καζάνια έδωσαν την ευκαιρία και σε μεμονωμένες περιπτώσεις για μία ακόμη σπιτίσια και φιλική ζεστή ατμόσφαιρα σε πολλά χωριά. Είναι δε και τα τελευταία χαρακτηριστικά της χρονιάς. Και είναι ακόμη και η "στιά" που κρατάει αναμμένο το λυχνάρι της παράδοσης και ζεσταίνει τις ελπίδες, ότι αυτός ο τόπος που παράγει ακόμη τσίπουρο δεν θα χαθεί. Και του χρόνου καλύτερα και περισσότεροι κοντά στις... "στιές"!

ΕΒΡΕΞΕ ΚΑΙ ΧΙΟΝΙΣΕ...

Επι τέλους έπρεπε να φθάσουμε στο Νοέμβριο για να βρέξει λίγο και να ασπρίσουν τα βουνά μας, Νεμέρτσικα, Μουργκάνα και Μακρύκαμπος. Καλή η καλοκαιρία, αλλά δεν είμαστε ...τουρί-

στες στον τόπο μας, γιατί εφέτος εμφανίστηκαν και πολλές περιπτώσεις λειψυδρίας. Τώρα όλοι παρακαλούν... να γυρίσει ο καιρός αλλιώς, να πέσουν χιόνια και βροχές!

ΓΑΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Σε Ελληνορθόδοξο Ναό της Νέας Υόρκης ετελέσθησαν οι γάμοι της Χριστίνας Μάνου, εγγονής

βρέθηκαν πολλοί συγγενείς και φίλοι των οικογενειών και του ζεύγους και μοιράστηκαν τη χαρά

του Νίκου και της Βάσως Διαμαντούκου εκ Δολού με τον Γεώργιο Παπαδόπουλο. Στη τελετή παρα-

των δύο οικογενειών. Στο νέο ζευγάρι προσθέτουμε και τις δικές μας ευχές

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο Εξωραϊστικός Σύλλογος Μερόπης ανακοινώνει ότι το Σάββατο, στις 5 Ιανουαρίου 2002, οργανώνει στη Μερόπη, στο παλιό Κοινοτικό Κατάστημα, το πατροπαράδοτο κοινό τραπέζι των Θεοφανείων, με καλό φαγητό και συγκρότημα δημοτικής μουσικής, για ένα γλέντι που θα μείνει μία καλή ανάμνηση. Καλούνται οι χωριανοί μας, οι Πωγωνήσιοι, και οι φίλοι του χωριού μας, να μοιραστούμε μαζί αυτή την ανάμνηση ενός παραδοσιακού μας χειμωνιάτικου μικρού πανηγυριού.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚ. ΒΛΑΧΙΩΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

ΓΟΥΝΑΡΗ 36 - ΕΛΛΗΝΙΚΟ - Τ.Κ. 167 77 ΤΗΛ.: 9624250 FAX: 9618929

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ

ΥΛΙΚΟ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

- αυτοματισμοί
- θυροτηλέφωνα
- τηλεφωνικό υλικό
- πίνακες
- ενδοσυνεννοήσεις
- όργανα μετρήσεως
- φθορισμός
- λαμπτήρες
- φωτιστικά σώματα
- παντός τύπου

ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

- ♦ Και κρύα, και βροχές, και χιόνια, αλλά και λιακάδες είχε ο φετινός Νοέμβρης.
- ♦ Όμως, ακόμη δεν ξεκίνησαν και δεν βγήκαν τα νερά και αυτό είναι πρόβλημα.
- ♦ Η παρατεταμένη ανομβρία δημιουργεί έλλειμμα νερού και όλοι περιμένουν και... θα δεχθούν με ευχαρίστηση, κακοκαιρίες με θροχίες και χιόνια!
- ♦ Τον...κακό μας τον καιρό, ζητάνε δηλαδή σε πολλά χωριά για να μη κορακιάσουν του χρόνου!
- ♦ Τα τσίπουρα τελείωσαν! Και όποιος πρόλαβε πήρε! Για καλές γιορτές, καλό χειμώνα και ...κέφι!
- ♦ Του χρόνου μπορεί να είναι τα πράγματα δυσκολότερα. Νέοι Νόμοι βγήκαν από τη Βουλή μας.
- ♦ Το "απόστημα" με τα οικοπάγκα άνοιξε, και βγήκε η μπόχα από τη διαχείριση του προγράμματος αγρανάπαυσης.
- ♦ Τώρα, πρέπει να ανοίξει και το θέμα των υλοτομιών των δασών δρυός, των καρβουνοποιήσεων και του NATURA-2000.
- ♦ Άρχισαν τους δρόμους, μερικούς, στα καμενοχώρια κάπως αργά!
- ♦ Τους έπιασε ο χειμώνας και σχεδόν σταμάτησαν, άγνωστο μέχρι πότε!
- ♦ Κι από το 2000 που έπληξαν το Κάτω Πωγώνι οι φωτιές και οι...υποσχέσεις, πάμε τελικά για το 2002!
- ♦ Και τι θα... θγάλει ο χειμώνας από ζημιές σε ό,τι έγινε; Ανακατασκευές, πρωτόκολλα θεομηνιών, νέες τιμές και...Ευρώ και άλλες παραδοδουλειές!
- ♦ Όστε δεν τα βρήκαν τελικά με το νέο οικισμό στην Αγία Μαρίνα!
- ♦ Και τώρα θα γίνουν ...δύο οικισμοί! Και μερικοί θα κτίσουν στα οικόπεδά τους!
- ♦ Κι όσο, να ...δηλώσουν, να...αποφασίσουν, να...εγκριθούν και να αρχίσουν, θα περάσουν πολλά τέρμινα...
- ♦ Αν μπορούσε ο Δήμος Δελβινάκιου να μάθει, και να μάθουμε και μείς οι ...περιεργοί, τι εργασίες έγιναν μέχρι τώρα και πόσο κόστισαν;
- ♦ Κι αν έκανε και μία.... αφαίρεση, θα βρεθούν πόσα έμειναν από τα οκτώ δισεκα-τομμύρια που υποσχέθηκε ο πρωθυπουργός!
- ♦ Και πέρασαν 16 μήνες από την καταστροφή και τους θρήνους!
- ♦ Τί να γίνεται εκείνη η μελέτη για το Πωγώνι που συντάχθηκε από κάποια ιδιωτική εταιρία με παραγγελία του Υπουργείου Γεωργίας;
- ♦ Ο κ. υφυπουργός, το καλοκαίρι στην Αγία Μαρίνα, μας είπε πως ήταν στην...τετάρτη φάση.
- ♦ Θα περάσει τελικά από.... σαράντα κύματα; ή σκάλωσε σε "μή διωσιμότητα" της επαρχίας και "μη αναστρεψιμότητα";
- ♦ Μιλάμε πάντα για Μελέτη Ανάπτυξης!
- ♦ Αλλά, έρχονται γιορτές, πολλές και μεγάλες!
- ♦ Ας μη πικραινόμαστε και ψυχοπλακωνόμαστε.
- ♦ Υπάρχουν και ευτυχισμένες ώρες για τους ανθρώπους, χωρίς...ανάπτυξη!
- ♦ Να ευχηθώ σε όλους, όσοι με διαβάζετε, αλλά και σε όλους τους Πωγωνήσιους και φίλους "Καλές γιορτές και ο καινούργιος χρόνος χαρούμενος"
- ♦ Και του... χρόνου θα τα ξαναπούμε.....

K.X.K.

Η ΠΟΤΟΠΟΙΑ - ΚΑΒΑ ΚΛΣΤΟΥΛΑ

Παλαιολόγου 4-Ιωάννινα, Τηλ. 27.094

ΕΥΧΕΤΑΙ
σε όλους τους Πωγωνήσιους
Χαρούμενες Γιορτές